

De ce vin tinerii la teatru?

O imagine obișnuită pentru TNB: spectatorii așteptând să intre

După 1989 a existat, cum era și firesc, un timp al căutărilor, al reazășăriiilor. Teatrul de imagine, teatrul-dans au pătruns cu încetul în "curtea" teatrului de cuvânt, fără a-i face celui din urmă vreun rău ireparabil. Paradoxal, deși la noi, la acea oră, nu existau decât teatre de repertoriu, alegerea pieselor începuse să se facă la întâmplare, în numele unei "benefice" nevoi de descentralizare (care risca să semene tot mai mult cu o sămânță de haos). Regizorii ignorau dramaturgia națională contemporană, dar nu ezitau să pună în scenă destule texte puerile, numai pentru că erau americane, franțuzești sau englezești. Dar faptul cel mai trist a fost că publicul a părăsit pentru o vreme sălile de teatru în favoarea altor modalități de divertisment: cinematografe, discoteci, jocuri electronice, televiziune, politica străzii... În vremea din urmă – chiar dacă semnele vreunui început de reformă refuză să se arate – lucrurile par a se întoarce în matca normalității: dramaturgii români coexistă (frățește) pe afișe cu cei străini, se lucrează mult, e drept că tot cam fără vreo linie directoare, se joacă aproape în fiecare seară a săptămânii (în București cel puțin) și, lucru îmbucurător, spectatorii s-au întors la teatru (mai ales cei tineri!).

În acest context și pentru că "viața" unui spectacol depinde direct de publicul căruia i se adresează, am crezut că este interesant să aflăm opiniile spectatorilor asupra fenomenului teatral, posibilele lor

preferințe. Ca urmare, am inițiat, în săptămâna 16–20 iunie (ultima a stagiunii 1997–1998), un sondaj de opinie în rândul tinerilor spectatori ai Teatrului Național din București (teatru care a avut amabilitatea de a ne ajuta în demersul nostru). Spectacolele care au putut fi văzute în această perioadă au fost: **Cotletele** de Bertrand Blier, regia: Gelu Colceag (Sala Amfiteatru), **Bacantele** după Euripide, regia: Mihai Măniuțiu (Sala Atelier), **Azilul de noapte** de Maxim Gorki, regia: Ion Cojar (Sala Mare), **Toujours l'amour**, scenariul și regia: Dan Puric (Sala Atelier) și **Călătorii cu mătușa mea**, dramatizare de Giles Havergal după romanul lui Graham Greene, versiunea românească și regia: Petre Bokor (Sala Amfiteatru).

Dintre cele 130 de formulare cu întrebări oferite unor tineri cu vârsta cuprinsă între 18 și 35 de ani au fost completate 85.

Îmbucurătoare se dovedește venirea mai multor categorii de tineri la spectacole: medici, ingineri, economiști (59% din cei care au răspuns), studenți (33%), elevi (6%), alte categorii (2%). Mai mult, s-a făcut saltul de la frecvența ocazională (21%) la cea lunară (53%) și chiar săptămânală (26%). Motivele pentru care ei preferă teatrul sunt diverse:

inginer, 33 de ani: "stresul și agitația vieții cotidiene sunt compensate de o exprimare artistică complexă";

medic, 28 de ani: "spectacolul poate împlini aspirația spre frumos";

referent, 28 de ani: caută "o atmosferă plăcută, civilizată";

jurnalist în domeniul publicitar, 23 de ani: consideră că "teatrul este o artă care are mai multă profunzime, fiind exprimat într-o formă mai inteligentă; este viu".

Contactul cu scena înseamnă pentru publicul tânăr, în primul rând, relația directă, magică și misterioasă cu actorii (93%); de asemenea, un factor important în alegerea unei anume reprezentații îl constituie personalitatea creatoare a regizorului (64%), precum și titlul piesei (39%)*

La întrebarea "Ce gen de piesă preferați?", răspunsurile au fost: comedie (75%),

tragedie (49%), satiră (34%), melodramă (20%), muzical (19%). Este preferat textul clasic (75%) celui contemporan (40%)*. Pentru cei care socotesc că dramaturgia românească nu mai are astăzi trecere la public, precizăm că opțiunile acestuia sunt favorabile pieselor românești (56%), pentru piesele străine "votând" 50%*.

La întrebarea "Cumpărați caiet-program? De ce?"; răspunsurile au fost: Da (41%), Nu (34%), Uneori (25%), majoritatea celor care cumpără asemenea publicații dorind să găsească în ele informații despre piesă, autor, regizor (ideea regizorală), actori.

Ca preț, biletul de teatru pare: rezonabil (70%), scump (20%), ieftin (10%).

Ar dori să existe în holul teatrului standuri cu carte de teatru, publicații culturale, afișe 90% dintre cei chestionați, abținându-se să răspundă la această întrebare 10%.

Sursele de informare asupra repertoriului TNB sunt: casa de bilete (57%), afișe (50%), radio/TV (34%), ziare (30%), altele (17%)*.

Cred că ar fi bine să se introducă un curs (facultativ) de dramă în licee 75%, sunt împotriva 10%, sunt indiferenți față de chestiune 10%, se abțin 5%.

* Se depășește procentajul de 100% pentru că unii spectatori au optat pentru mai multe variante.

Ni s-au părut interesante răspunsurile la întrebările:

1. Care sunt motivele pentru care preferați sala de teatru cinematografului sau altor forme de divertisment?

2. Vi se pare oportună introducerea unui curs de teatru în licee? De ce?

3. Considerați că repertoriul Teatrului Național din București corespunde exigențelor publicului tânăr?

Am spicuit unele răspunsuri, pe care le reproducem în continuare.

Gabriela Catargiu, vânzătoare, 30 de ani:
1. Prefer teatrul pentru că socotesc că pe lângă hrana materială mai trebuie și o

hrană spirituală, iar teatrul cred că este o asemenea hrană.

2. Intotdeauna mi-am dorit să pot face teatru și câtă vreme am fost elevă la liceu am frecventat niște cursuri de teatru de amatori.

3. Da, mai ales că sunt actori tineri – mă refer la Manus Bodochi, pe care îl voi vedea în această seară (în **Bacantele** – n.n.); am venit special să văd piesa tocmai pentru că l-am văzut și în **Richard al II-lea**.

Laurențiu Ungureanu, profesor, 26 de ani:

1. Mă relaxează și cred că am cel mai mult de învățat de la un spectacol de teatru.

2. Cred că da și sigur copiii ar avea mult de câștigat.

3. Sincer, nu sunt dintre cei care merg atât de des la spectacole, dar cât am văzut corespunde așteptărilor mele.

Cosmina Popescu, învățătoare, 20 de ani:

1. Mă simt mult mai bine la teatru decât la discotecă, unde mă duceam când eram mai mică și nu prea știam cum e cu teatrul. Dar aici se poate învăța mai mult.

2. Bineînțeles.

3. În măsura în care l-am văzut, da.

Adina Loven, medic, 31 de ani:

1. Pentru că e mult mai interesant, mai excitant, vezi actorii jucând...

2. Facultativ, poate și poate că în acest fel s-ar putea descoperi copii talentați.

3. Nu am fost la teatru cam de multă vreme.

Adrian, student, 19 ani:

1. În primul rând îmi place să merg la teatru pentru că aici întâlnesc o lume deosebită; îmi plac și actorii, ceea

ce fac ei pe scenă e foarte frumos.

2. Da, dar depinde cât de dispuși sunt profesorii să accepte un astfel de curs. Poate că este vorba și de anumite necesități materiale, dar eu cred că ar putea ajuta enorm la formarea viitorului student, a viitorului om.

3. Da, ținând cont că au fost vreo paisprezece premiere în această stagiune și că multe spectacole sunt chiar excelente.

Andreea Noșca, studentă, 19 ani:

1. Da, îmi place teatrul și vin aici în fiecare zi. E un fel de a mă descărca. La discotecă nu știu în ce mod m-aș putea distra. Nu știu de ce încep să cred că lumea s-a prostit... Piese sunt o grămadă. Aș vrea să văd **Caligula** ca să-l revăd pe Marcel lureș... Și apoi intrăm pe gratis aici; ne dau drumul, așa că venim în fiecare zi. Doamnele de la intrare sunt foarte de treabă, sunt ca niște mame pentru noi.

2. Da, mai cu seamă în facultăți, unde studentul ar avea posibilitatea să aleagă anumite cursuri. Probabil că ar fi bine să se înființeze o trupă în care să intre cine vrea. Ceea ce se și face în unele locuri. Eu sunt din Ploiești și acolo, la Liceul "Caragiale", există așa ceva. Totuși eu vin la teatru pentru că-mi place să văd actorii și n-aș ști să mă exteriorizez jucând eu însămi.

3. E foarte frumos la Teatrul Național. Sunt cam puține piese; de exemplu eu vin la câte unele de "n" ori. La **Richard al II-lea** am fost de opt ori, iar la **Bacantele** de cinci. Îmi pare rău că se închide stagiunea, pentru că aș mai vrea să vin. Suntem aici ca acasă.

Maria Pițulea, muzician, 23 de ani:

1. Păi ce poți vedea în zilele astea la cinematograful?! Eu nu am prea văzut ceva interesant, așa că, vreau-nu vreau, mă duc la teatru. Dar dacă dumneavoastră îmi recomandați un film bun, cu siguranță mă voi duce să îl văd.

2. Absolut. Eu consider că teatrul poate fi o mare bogăție ce poate fi dată oricărui copil.

3. Sunt încântată. Vin de la San Francisco, unde există mai puțin apetit pentru

Bacantele după Euripide, în regia lui Mihai Măniuțiu; în centru, Florina Cercel

Gheorghe Dinică, Sanda Toma și Radu Beligan în **Cotletele** de Bertrand Blier (regia: Gelu Colceag)

teatru. Acolo sunt foarte mulți bani, dar nici un interes pentru arta de calitate. Așa încât abia aștept să mă întorc aici pentru a vedea spectacole bune. Am văzut Richard al II-lea și m-a impresionat.

Oana Găină, studentă la Limbi străine, 20 de ani:

1. Pentru cultură, pentru felul în care mă face să mă simt, mă relaxează; nu e atâta agitație.
2. Da. De altfel, în străinătate se și practică: în Anglia, de pildă, există cursuri de dramă în școli. Ne-ar ajuta să ne exprimăm mai ușor, ne-ar scăpa de inhibiții...
3. În ultimul timp, da. Cam de la Azilul de noapte încoace. Înainte era destul de sărăcuț.

Andreea Costache, absolventă de liceu, 19 ani:

1. De ce teatrul ? De ce nu teatrul ?! Așa am fost crescută și apoi spectacolele mă stimulează, îmi dau energie...
2. Absolut. La mine în școală a existat o astfel de tentativă, însă cred că noi nu am fost suficient de responsabili... Dar cred că ar fi necesar să se insiste. În felul acesta am putea descoperi mai multe personalități într-o singură persoană, adică pe tine însuși. E minunat !
3. Da. Dar oriunde e loc de mai bine. Așteptăm.

Andreea Atănăsoae, elevă, 19 ani:

1. Pentru că teatrul mă relaxează mai mult; discoteca nu constituie mediul ambiant în care mă simt foarte bine și poate că nici printre tinerii de vârsta mea nu mă simt așa de bine. La teatru

descopăr o altă lume, alta decât cea în care trăim; constituie ceva special și mă face să mă simt special. Ca și opera, de altfel.

2. Da, pentru că fiecare ar avea șansa de a se redescoperi și de a-și învinge timiditatea.
3. Da, dar mai ales **Richard al II-lea și Bacantele**.

Roxana Pop, studentă la Limbi străine, 20 de ani:

1. Da, pentru că aici contactul dintre public și actori este mult mai strâns decât la cinematograf.
2. Da, pentru că dezvoltă spiritul ludic, or în sistemul actual de învățământ elevii sunt obișnuiți să fie ascultători (în sensul că se creează o relație foarte rigidă între profesor și elevi, care-i face pe cei din urmă să rămână înțepeniți în clișee, ajungând în facultate fără a avea curajul să-și exprime propriile idei).
3. În mare parte, da. Dar aș vrea să văd piese noi puse în scenă de către regizori cu o viziune modernă.

Student la Actorie, 19 ani:

1. Teatrul face parte din viața mea prin prisma profesiei pe care am ales-o.
2. Nu. Într-o societate îmbibată de Generația PRO, nu cred că este posibilă o asemenea activitate. În general suntem invadați de kitsch, iar valorile cu greu mai pot ieși la suprafață. Pe de altă parte, totul depinde de profesori: dacă ar învăța să comunice cu elevii, ar accepta că e necesar și un astfel de curs.
3. Având în vedere că au trei săli și că repertoriul este destul de variat, da, dar aș prefera mai multă dramaturgie con-

temporană românească și aportul substanțial al tinerilor regizori.

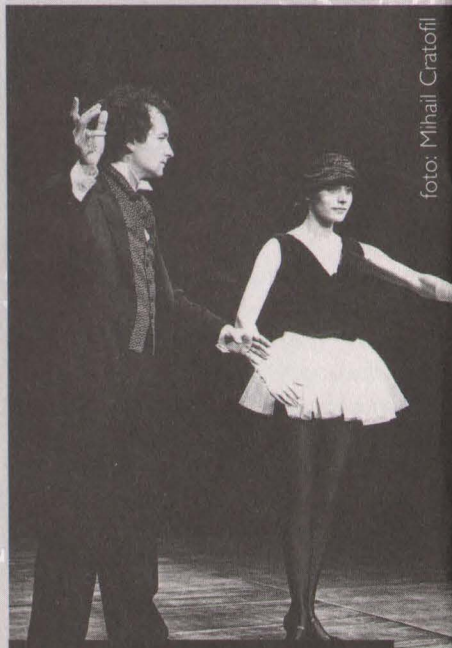
Medic, 33 de ani:

1. Aleg teatrul în locul cinematografului pentru că cel din urmă are producții mai mult de consum, ușoare, fără valoare artistică.
2. Presupun că da, pentru că în felul acesta s-ar mai deschide orizontul tineretului, făcându-l să înțeleagă fenomenul teatral în profunzime. Ceea ce mă bucură în mod deosebit este faptul că la teatru văd tot mai mulți tineri.
3. În general, da.

Medic, 37 de ani:

1. Aceste momente trăite sunt de nerepetat și, dacă nu ești aici, într-adevăr ai ceva de pierdut. Spre deosebire de toate celelalte forme de divertisment, aș spune că teatrul este o formă de existență, de reîncărcare a energiilor fiecărui individ... Și mai este și o artă care atinge niște performanțe în momentul de față.
2. Ar fi util și este nevoie de o reformulare a psihologiei tineretului care înclină spre lucruri facile, spre elemente cosmopolite lipsite de valoare.
3. Deși în mare parte corespunde așteptărilor mele, sincer, am încă nostalgia anilor trecuți, când cred că și regizorii, și montările atingeau nivelul pe care-l doream.

Sondaj realizat de **Marinela Țepuș și Florentina Bucur**

Dan Puric și Carmen Ungureanu în **Toujours l'amour**